

แนวทางการส่งเสริมสหกรณ์บ้านมั่นคง

เกิดจากปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำระหว่างสังคมเมือง และสังคมในชนบท ทำให้ประชาชนอพยพจากต่างจังหวัดเข้ามาในเมืองหลวงเพื่อดิ้นรนหางานทำเพื่อปากท้องของตนเองและครอบครัว เกิดการสร้างชุมชนเมืองที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และไม่มีแบบแผน ทำให้คนจนที่อพยพเข้ามาไม่สามารถมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้เกิดชุมชนแออัดขึ้น มีความหนาแน่น ทรุคโทรม และขาดการพัฒนาด้านการจัดการที่ดินเพื่อรองรับที่อยู่อาศัย ขาดการวางผังเมืองที่เหมาะสมทำให้เกิดปัญหาดังนี้

๑. ชุมชนแออัด
๒. ชุมชนบุกรุกกระจัดกระจายในเมืองใหญ่ๆ
๓. มีการถูกไล่ที่อยู่เสมอ
๔. ไฟไหม้

รัฐบาลจึงมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้กับคนจนอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ โดยอนุมัติโครงการบ้านมั่นคง ดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

เป็นโครงการที่เน้นการแก้ปัญหาค่าความมั่นคงในการอยู่อาศัยและสร้างโอกาสการพัฒนาในชุมชนแออัดที่มีอยู่เดิม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกับกลไกการพัฒนาในท้องถิ่น เน้นให้คนในชุมชนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาที่อยู่อาศัยของตนเอง โดยมีหน่วยงานองค์กรท้องถิ่นเป็นเพียงผู้สนับสนุน เป็นการร่วมมือกันทำงานของหลายหน่วยงานในเชิงบูรณาการ ได้แก่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กรมธนารักษ์ สถาบันการศึกษา

รูปแบบการพัฒนาที่อยู่อาศัยตามโครงการบ้านมั่นคง ไม่มีรูปแบบตายตัว ขึ้นอยู่กับ

๑. สภาพปัญหา
๒. ความสามารถในการจ่าย
๓. เงื่อนไขและความต้องการของชาวชุมชน

ที่ผ่านมามีสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ดังนี้

๑. การปรับปรุงชุมชนให้มั่นคงในที่เดิม (Slum Upgrading)
๒. การปรับผังที่ดินใหม่ (Reblocking)
๓. การแบ่งปันที่ดิน (Land Sharing)
๔. การก่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในที่เดิม (Reconstruction)
๕. การรื้อย้ายชุมชนไปอยู่ที่ใหม่ (Relocation)

การเตรียมความพร้อมของชุมชนก่อนจัดตั้งสหกรณ์บ้านมั่นคง

๑. ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ เช่น อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ ประโยชน์ของการเป็นสมาชิกสหกรณ์ การดำเนินงานในรูปแบบสหกรณ์ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับสหกรณ์ ตลอดจนระบบบัญชีของสหกรณ์ ฯลฯ

๒. มีความชัดเจนในเรื่องที่ดิน ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบตามความต้องการ และเงื่อนไขของชุมชน เช่น การปรับปรุงชุมชนเดิมให้มีสภาพดีขึ้นเพื่อคงรูปแบบชุมชนเดิม การแบ่งปันที่ดิน เป็นต้น

ข้อพิจารณาในการจัดตั้งสหกรณ์บ้านมั่นคง

ขั้นตอนในการจัดตั้งสหกรณ์บ้านมั่นคง

ขั้นตอนที่ ๑ เตรียมการเบื้องต้น

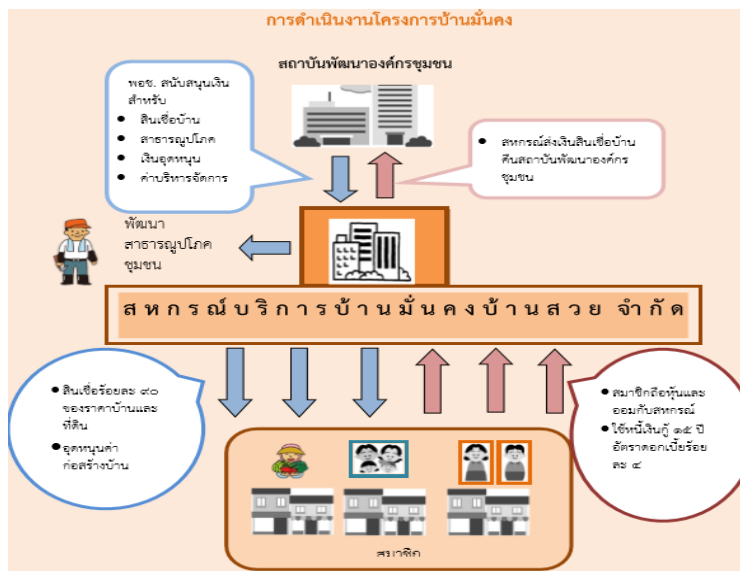
ขั้นตอนที่ ๒ ประสานงาน

ขั้นตอนที่ ๓ จัดประชุมผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์

ขั้นตอนที่ ๔ ประชุมคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์

ขั้นตอนที่ ๕ ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์

ขั้นตอนที่ ๖ การยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์

แหล่งอ้างอิงจาก : การบรรยายเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมสหกรณ์บ้านมั่นคง” โดย นายพลสิน สีลาวีระกุล นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ กลุ่มพัฒนาสหกรณ์บริการ